

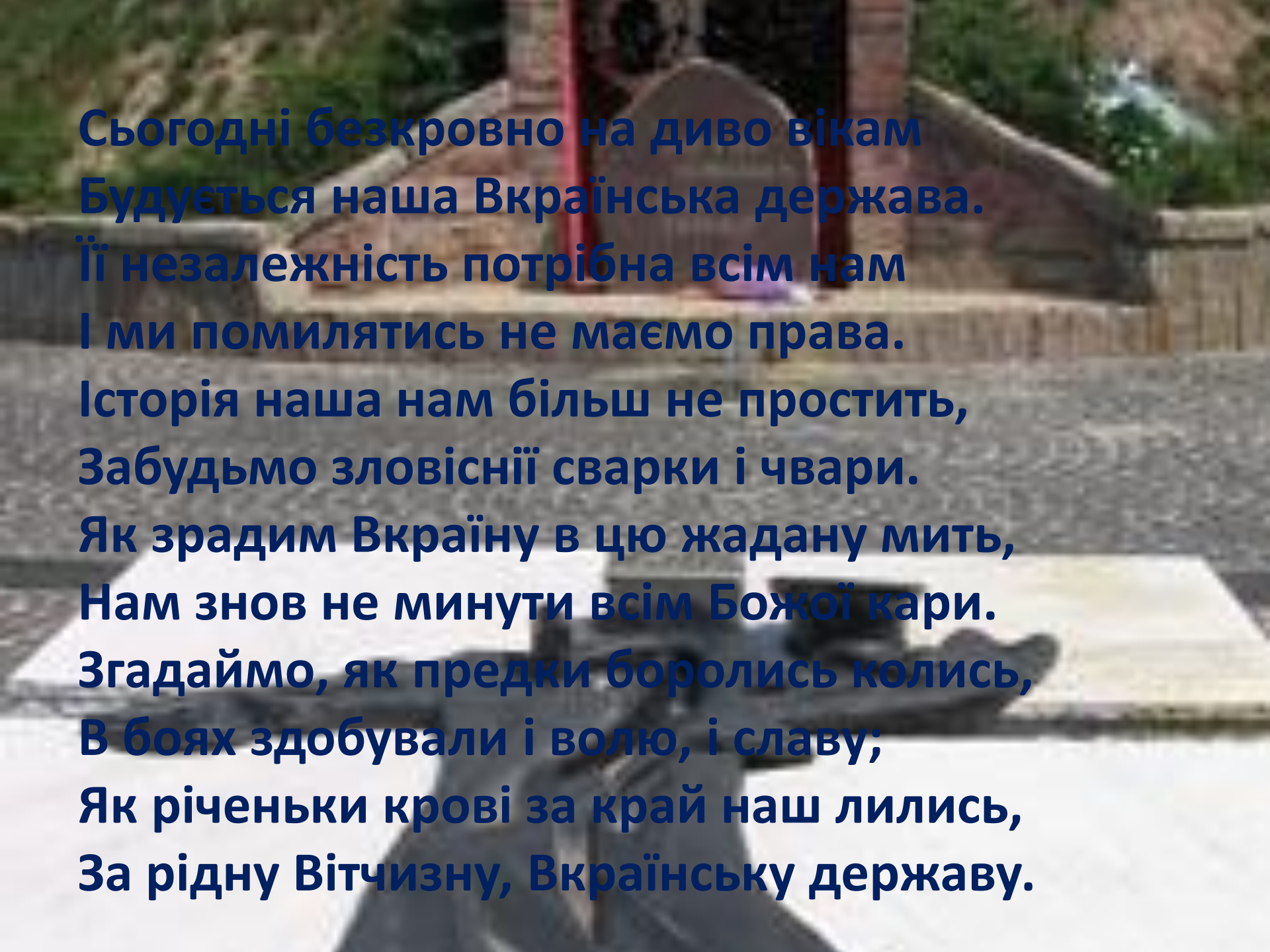
«ГЕРОЇ КРУТ – ДЛЯ НАЩАДКІВ ВЗІРЕЦЬ»

(вшанування пам'яті юнаків, які
героїчно загинули у бою під
Крутами 29 січня 1918 року)

Мета заходу:

- ❖ формування в учнів почуття патріотизму, любові до свого народу, його історії та героїчного минулого, інтерес до літератури про бій під Крутами;
- ❖ розвивати мотивацію, спрямовану на підготовку до захисту Вітчизни, на прикладі подвигу однолітків;
- ❖ прищеплювати любов і повагу до історичних надбань українського народу, інтерес до минулого;
- ❖ виховувати почуття національної гідності, гордості за свою Батьківщину та народ, повагу до історії власного народу.

Сьогодні безкровно на диво вікам
Будується наша Вкраїнська держава.
Її незалежність потрібна всім нам
І ми помилялись не маємо права.
Історія наша нам більш не простить,
Забудьмо зловіснії сварки і чвари.
Як зрадим Україну в цю жадану мить,
Нам знов не минути всім Божої кари.
Згадаймо, як предки боролись колись,
В боях здобували і волю, і славу;
Як річеньки крові за край наш лились,
За рідну Вітчизну, Українську державу.

**І знов, у котрий це вже раз,
Зійшлися ми в одній родині,
Щоб пом'януть той славний час,
Коли в офіру батьківщині
Себе принесли кращі з нас.**

Нема любові понад ту,
Що окропила кров'ю Крути,
І ту гарячу кров святу
Повік Вкраїні не забути.

Мандрівка Україною

www.travelua.com.ua

У бою під Крутами полягли київські студенти й учні, що 1918-го стали на захист незалежності своєї Вітчизни.

Поїзди, проходячи повз цю маленьку станцію, стишують хід, а в день, коли сталася трагедія, тривожно сигналять... Немов будять приспану й присипану порохом забуття за часів СРСР нашу пам'ять про тих, хто поклав голову в цих полях, захищаючи незалежність молоді Української держави. Передчасно зів'ялий цвіт, юні романтики...

**Ще юнаки, ще майже діти,
А навкруги і смерть, і кров.
«На порох стерти,
перебити!» -
Іде на Київ Муравйов.**

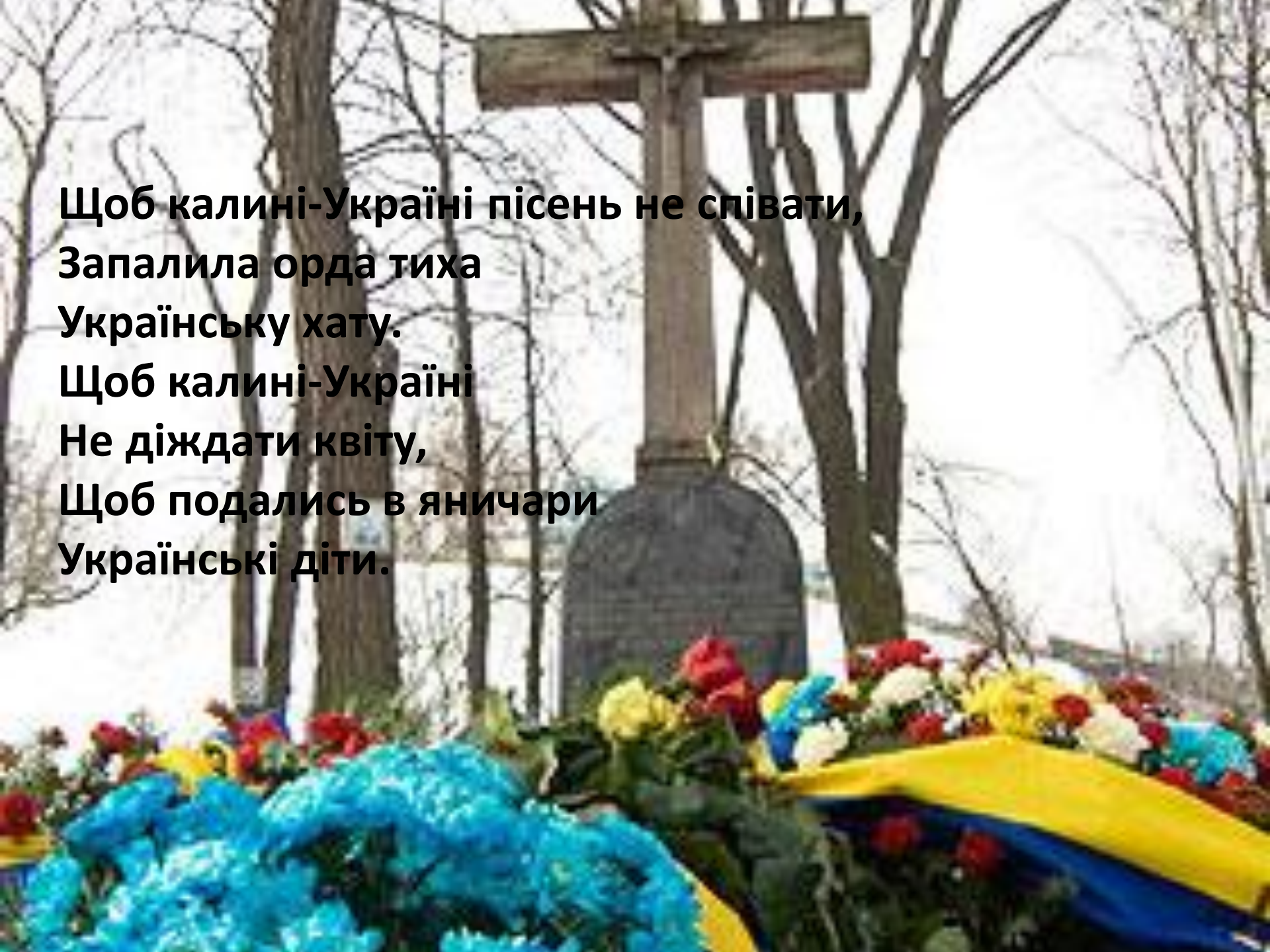
**Славних хлопців-добровольців зібралося триста,
А дорога, наче доля, – коротка, терниста.
Ой ви, Крути, ой ви, Крути, заступіть собою,
Бо проллється кров юнача цілою рікою.**

Ой зазнала Україна лютої пригоди,
Сколотила орда чорна
Дніпровії води.
Сколотила чисті води невідомо нащо,
На калину-Україну
Накинула зашморг.

**Щоб калині-Україні пісень не співати,
Запалила орда тиха
Українську хату.
Щоб калині-Україні
Не діждати квіту,
Щоб подались в яничари
Українські діти.**

Не наважуючись зустріти ворога у Бахмачі, де перебувало до 2 тис. по-більшовицькому налаштованих робітників, Аверкій Гончаренко наказав відступити до залізничної станції Крути і зайняти оборону. Туди вони дісталися вже 28 січня 1918 р.

Аверкій Гончаренко,
командуючий боєм під Крутами.

Крути
29 січня 1918

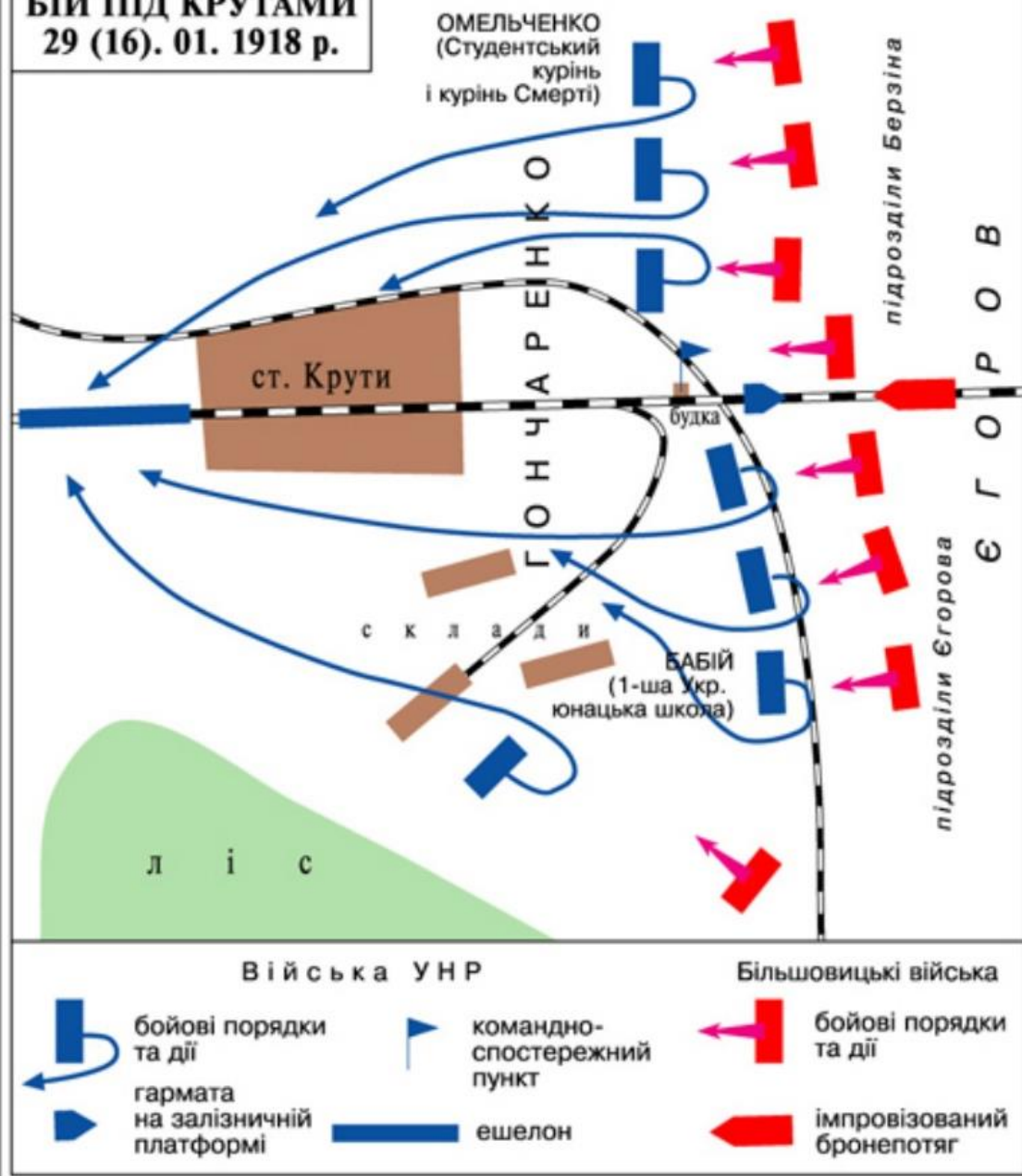

29 січня 1918 року на залізничній станції поблизу селища Крути за 130 кілометрів на північний-схід від Києва розпочався бій, який тривав годин із 5 між 4-тисячною більшовицькою армією Михайла Муравйова та 300-ми київськими студентами, що захищали підступи до Києва.

БІЙ ПІД КРУТАМИ **29 (16). 01. 1918 р.**

Під Крутами сльози, зітхання тяжке...
І як же це сталось, здатний хто на таке?
Стало каменем серце отут біля Круг
І заповідь божа затоптана в бруд.
А заповідь п'ята каже; "Не вбий!"
То хто ж породив тебе кате людський?
Під Крутами вбивство, під Кругами гнів...
І все пам'ятаю через тисячі днів.
І пам'яті свічка горить не згаса
І 300 сердець - наша гордість, краса.
Під Крутами квіти, "Реквієм" спів...
Пам'ятай, Україно, патріотів синів!

А. Клико: Бій під Крутами 1918

Юнкери відступали під прикриттям насипу, а у студентів спереду і позаду була відкрита місцевість. Командир студентської сотні сотник Омельченко вирішив спочатку багнетною атакою відбити ворога, а вже потім відступати. Атака виявилася невдалою, адже юнакам протистояли професійні вояки. Сотня понесла втрати, загинув і сам Омельченко. Допомога резерву не дала більшовикам оточити та знищити студентів. Забравши вбитих і поранених, українське військо відходило до ешелону. Росіяни, або не хотіли, або, швидше за все, не могли наздогнати основні сили і продовжувати наступ на Київ того ж дня — залізницю заздалегідь розібрали ще в Крутах.

Криворізький Факультет ДДУВС
www.kfdduvs.com

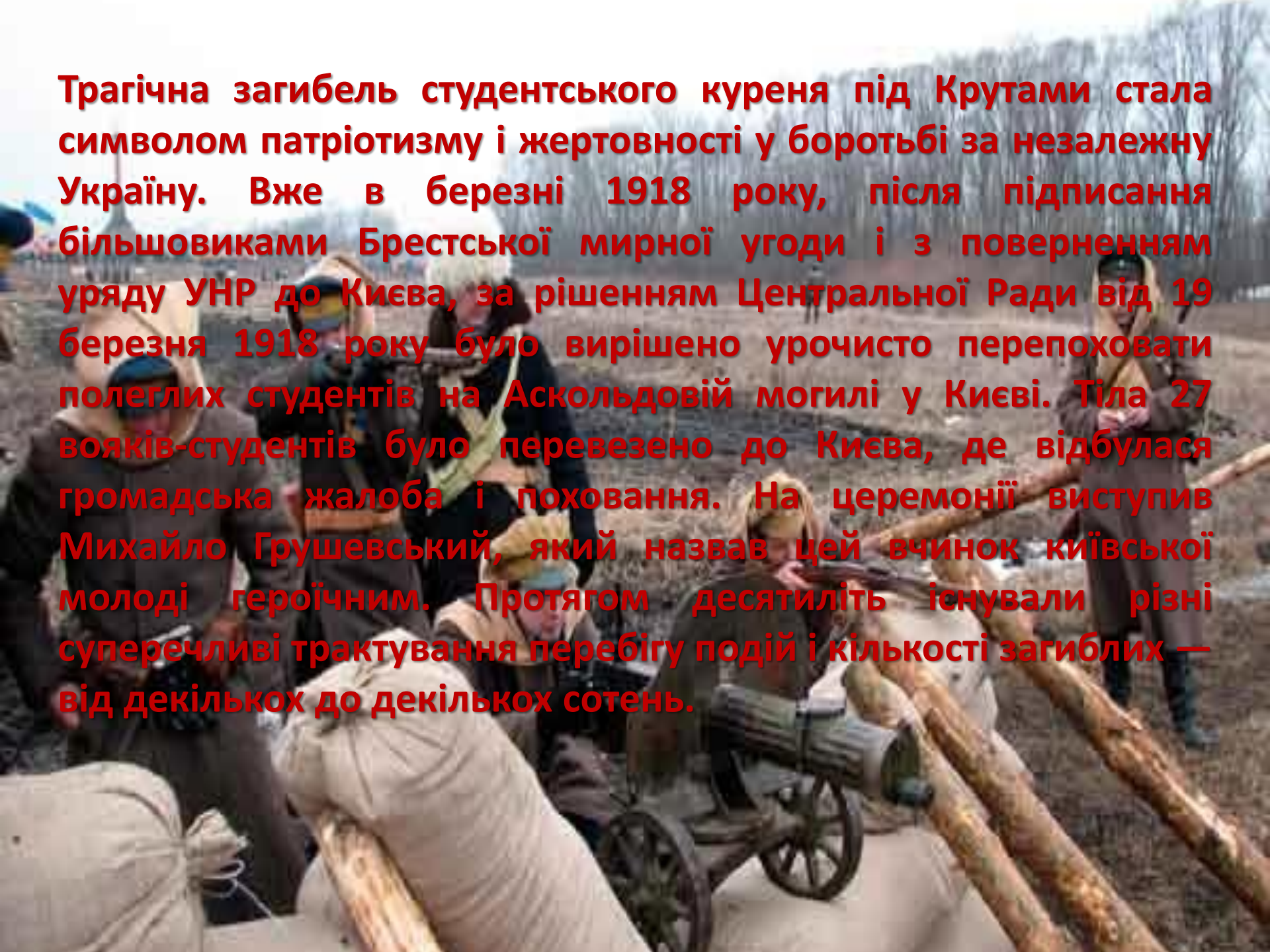
Коли близько 17 години зібралися усі українські підрозділи, виявилось, що не вистачає одного взводу студентів, що стояв найближче до станції: у сум'ятті битви в полон потрапив розвідувальний взвод. Відступаючи у сутінках, студенти втратили орієнтир та вийшли прямо на станцію Крути, вже зайняту червоногвардійцями. Один із більшовицьких командирів Єгор Попов втратив рівновагу, коли дізнався, що втрати склали не менше 300 чоловік. Щоби якось їх компенсувати, він наказав ліквідувати полонених. За свідченнями очевидців з 27 студентів спочатку знущалися, а потім розстріляли.

Існувало багато версій, чому сталися трагічні події під Крутами. У загибелі студентів звинувачували керівництво українських збройних сил, яке кинуло їх напризволяще перед загрозою сильного і небезпечного ворога. Останні розвідки доводять, що командування армії УНР розуміло стратегічну важливість оборони бахмацького напрямку. Туди передбачалося відправити частину Гайдамацького кошу Слобідської України на чолі з Симоном Петлюрою, але ці плани зазнали краху через січневі події у Києві.

Трагічна загибель студентського куреня під Крутами стала символом патріотизму і жертвності у боротьбі за незалежну Україну. Вже в березні 1918 року, після підписання більшовиками Брестської мирної угоди і з поверненням уряду УНР до Києва, за рішенням Центральної Ради від 19 березня 1918 року було вирішено урочисто перепоховати полеглих студентів на Аскольдовій могилі у Києві. Тіла 27 вояків-студентів було перевезено до Києва, де відбулася громадська жалоба і поховання. На церемонії виступив Михайло Грушевський, який назвав цей вчинок київської молоді героїчним. Протягом десятиліть існували різні суперечливі трактування перебігу подій і кількості загиблих — від декількох до декількох сотень.

На Аскольдовій могилі
Поховали їх —
Тридцять мучнів-українців,
Славних молодих...

На Аскольдовій могилі
Український цвіт! —
По кривавій по дорозі
Нам іти у світ.

На кого посміла знятись
Зрадницька рука?
Квітне сонце, — грає вітер
І Дніпро-ріка...

На кого завзявся воїн?
Боже, покарай!
Понад все вони любили
Свій коханий край.

Вмерли в Новім Заповіті
З славою святих.
На Аскольдовій Могилі
Поховали їх.

Павло Тичина, 1918 рік

Микола Ганкевич,
загинув у бою під Крутами.

Григорій Пипський,
загинув у бою під Крутами.

Микола Корпан
загинув у бою під Крутами

Іван Сорокевич,
загинув у бою під Крутами.

Володимир Шульгин,
загинув у бою під Крутами.

Осип Твердовський,
учасник бою під Крутами.

Микола Ганкевич,
загинув у бою під Крутами.

Григорій Пипський,
загинув у бою під Крутами.

Микола Корпан
загинув у бою під Крутами

Іван Сорокевич,
загинув у бою під Крутами.

Володимир Шульгин,
загинув у бою під Крутами.

Осип Твердовський,
учасник бою під Крутами.

Ігор Лоський,
учасник бою під Крутами.

Іван Шарий,
учасник бою під Крутами.

Сотник Семирозум Модест
учасник бою під Крутами

Підполковник Микола Янів – учасник бою під Крутами.
За державність. – Збірник 9. – Варшава, 1938

Сотник Федір Тимченко
учасник бою під Крутами

Крути

29 січня 1918

Сотник Яків Рябокінь-Рогоза-Рогозанів – учасник бою під Крутами.
За державність. – Збірник 9. – Варшава, 1938

Хорукиий Сергій Євтимович – учасник бою під Крутами.
За державність. – Збірник 9. – Варшава, 1938

*Пам'ятна монета номіналом у 2 гривні,
присвячена Битві під Крутами. Аверс.*

Подвиг українських юнаків
під Крутами, що своєю
кров'ю окропили святу
землю в боротьбі за волю
України, навічно
залишиться в історії як
символ національної честі.

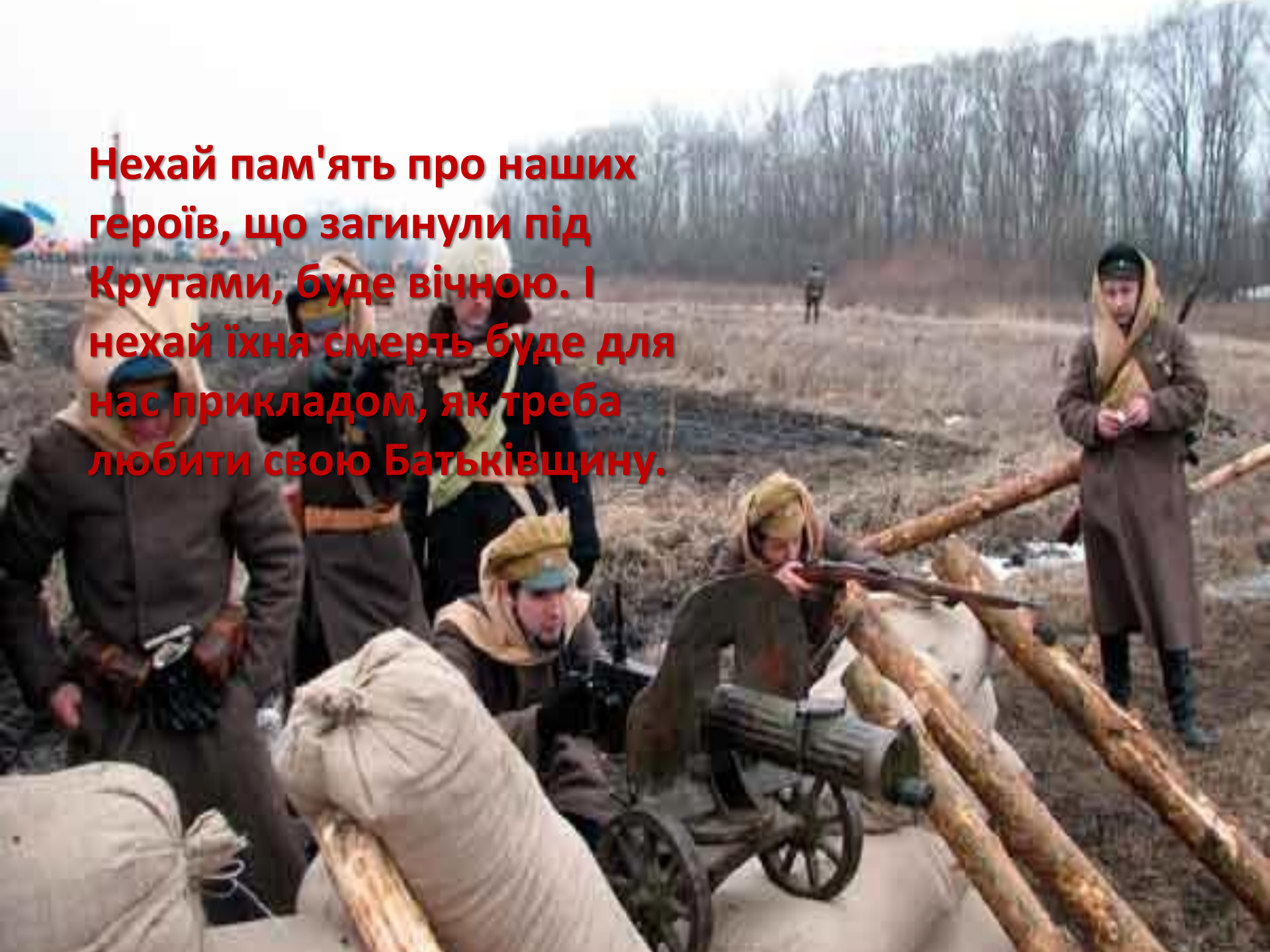

**Вони - студенти, курсанти,
школярі - виявилися у своєму
патріотизмові вище за класові
інтереси і, коли постала потреба,
без вагань віддали молоде життя
в ім'я волі свого народу.**

В масштабах всесвітньої історії ця битва зовсім невеличка. Вона не є зразком військового мистецтва. Просто це - символ нескореного духу нашої нації.

**Нехай пам'ять про наших
героїв, що загинули під
Крутами, буде вічною. І
нехай їхня смерть буде для
нас прикладом, як треба
любити свою Батьківщину.**

Народе мій, для всіх завжди відкритий,
Не вір, що воля з'явиться сама,
Не дай себе підступно обдурити,
Мовляв, дороги іншої нема.

Як знову йти до старшого нам брата
Просить своє... й на весь світ працювать,
Не дай себе до нитки обідрати,
Зумів же двічі пута розірвать.

Не вір невтомним брехунам пихатим.
На жаль, такі синочки в тебе є,
Що все на світі ладні обібрати,
Купити, презрадити, продати,
Священну волю навіть розіп'яти,
Покривдить рідну матір, осміяти,
щоб тільки крісло втримати своє.
Народе мій, великий, український,
Як буде в тебе воленька свята,
То буде й коровай, і мед по вінця,
Не зразу, та на вічній ліга.

Крути ввійшли в історію України як символ національної честі. Ті, хто загинув у битві під Кругами назавжди залишаться в нашій пам'яті. Вони полягли, щоб ми сьогодні жили у вільній і незалежній Українській державі.

